

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-61-2/07/DJ

Warszawa, dn. 16 maja 2008 r.

DECYZJA Nr RWA - 13/2008

Na podstawie art. 23e ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 ze zm.) w zw. z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę stosowaną przez Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce, polegającą na stosowaniu wzorca umownego *Umowa o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, który wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858) nie zawiera postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług, co stanowi praktykę określoną w art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 31 maja 2007 r.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Warszawie przeprowadził postępowanie wyjaśniające (sygn. RWA-40-16/06/PB), mające na celu badanie zasad dostawy wody lub odprowadzania ścieków stosowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne wobec konsumentów - indywidualnych odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych w miejscowościach na terenie województwa mazowieckiego.

Konieczność wszczęcia przedmiotowego postępowania uzasadniona była uzyskanymi przez Delegaturę UOKiK w Warszawie informacjami, z których wynikało, iż w związku ze świadczeniem tych usług, możliwe są naruszenia przepisów ustawy z dnia 15 grudnia

2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), jak również ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858).

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także: Prezesem UOKiK lub Prezesem Urzędu) wystąpił m.in. do Ostrołęckiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce (dalej także: Spółka, Przedsiębiorstwo lub Przedsiębiorca) o przesłanie wszelkich wzorców umownych stosowanych w obrocie z odbiorcami usług Spółki. W odpowiedzi na wezwanie Urzędu Spółka przesłała wzór *Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków* oraz *Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Miasta Ostrołęki*.

Analiza dokumentów i informacji zebranych w toku postępowania wyjaśniającego dała podstawę do przyjęcia, iż mogło nastąpić naruszenie art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wobec czego wszczęcie postępowania w związku z podejrzeniem stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, stało się konieczne i uzasadnione.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu wszczął z urzędu postanowieniem z dnia 30 stycznia 2007 r. postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na stosowaniu wzorca umownego *Umowa o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, który wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie określa warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług, co może stanowić praktykę określoną w art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2007 r. zaliczono w poczet dowodów w postępowaniu w związku z podejrzeniem stosowania przez Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów materiał dowodowy uzyskany przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w toku postępowania wyjaśniającego.

Ustosunkowując się do stawianego zarzutu, Spółka przedstawiła swoje stanowisko w sprawie.

Przedsiębiorstwo przyznało, iż faktycznie stosowany przez nie wzór umowy nie zawiera postanowień dotyczących usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług. Wystarczającym jednak – w opinii Przedsiębiorcy – jest, iż przedmiotowe postanowienia znajdują się w *Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Miasta Ostrołęki*, będącym aktem prawa miejscowego, który – jako akt nadrzędny – ma pierwszeństwo przed regulacją umowną. Jak wyjaśniła Spółka, odstąpiła ona od powtarzania zapisów *Regulaminu* dotyczących warunków usuwania awarii w *Umowie o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, wychodząc z założenia, iż zbyt obszerna umowa będzie mniej czytelna dla konsumentów. Spółka podniosła, że z jej doświadczeń wynika, iż dużo lepszy skutek aniżeli zapis w umowie odnosi ustna informacja o szczegółach postępowania, udzielana odbiorcom w sytuacjach awaryjnych. Przedsiębiorca wskazał również, że na tle usuwania awarii przyłączy wodociągowych oraz przyłączy kanalizacyjnych nigdy nie doszło do sytuacji spornej między Spółką a odbiorcą usług. Niemniej, przyjmując zasadność stawianego zarzutu, Spółka oświadczyła, iż dokonała zmian wykorzystywanego wzorca umownego poprzez

dostosowanie go do treści art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, na dowód czego przekazała wzór nowo opracowanej *Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*.

W pismach z dnia 25 maja 2007 r. oraz z dnia 27 lutego 2008 r., Spółka przekazała informacje i dokumenty, niezbędne do oceny sprawy, w tym wzór *Aneksu do Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków* i informacje o przebiegu procesu aneksowania umów z odbiorcami.

Pismem z dnia 20 marca 2008 r. Przedsiębiorca został zawiadomiony o zamknięciu postępowania dowodowego oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy w siedzibie Delegatury UOKiK w Warszawie. Przedsiębiorca nie skorzystał jednak z przysługującego mu prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje

Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, prowadzącym działalność w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym przy Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy, pod numerem KRS 0000059764. Udziałowcami tej spółki są Miasto Ostrołęka, Spółdzielnia Mleczarska „Ostrołęka” i Zakłady Mięsne „Pekpol Ostrołęka” S.A. Przedmiotem działania Przedsiębiorcy jest m.in. działalność usługowa w zakresie rozprowadzania wody i odprowadzanie ścieków.

Spółka działa na terenie gminy Ostrołęka. Działalność w zakresie dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków na tym terenie Spółka prowadzi na podstawie zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków nr 1/2002 z dnia 22 października 2002 r.

Spółkę wiążą postanowienia *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków* przyjętego Uchwałą Nr 465/L/2006 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 23 lutego 2006 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Miasta Ostrołęki.

Zarzut postawiony spółce odnosi się do wykorzystywania w obrocie z konsumentami wzorca *Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków* niezgodnego z wymogami określonymi w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Prezes Urzędu ustalił bowiem, że wzorzec ten nie zawiera wymaganych przez ww. ustawę postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług. Jednocześnie, jak ustalił Prezes UOKiK, przedmiotowa kwestia stała się przedmiotem unormowania zawartego w *Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków*. Postanowienie § 28 tego *Regulaminu* stanowi bowiem, że odbiorca zobowiązany jest do natychmiastowego usunięcia awarii na przyłączach będących w jego posiadaniu, jeśli zaś nie uczyni tego w ciągu 5 godzin od momentu jej wystąpienia, Spółka może usunąć awarię we własnym zakresie, a kosztami obciążyć odbiorcę.

Według wzoru *Umowy na dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, będącego przedmiotem niniejszego postępowania, Spółka zawarła umowy z 1532 odbiorcami z terenu Gminy Miasto Ostrołęka. Wszystkie umowy z odbiorcami skonstruowane w oparciu o ww. wzorzec umowy nie zawierają postanowień dotyczących warunków usuwania awarii

przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług.

Po wszczęciu przedmiotowego postępowania Spółka wprowadziła zmiany do treści dotychczas stosowanego wzorca umownego, polegające m.in. na zmianie treści postanowienia § 2 ust. 4 tego wzorca. Postanowienie to otrzymało brzmienie: „*W zakresie konserwacji do obowiązku Odbiorcy należą:*

- a) *konserwacja przyłącza do sieci wodociągowej tj. odcinka przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworami odcinającymi przy wodomierzu głównym,*
- b) *konserwacja przyłącza kanalizacyjnego tj. odcinka przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną za pierwszą studzienką licząc od strony budynku, a przypadku jej braku do granicy nieruchomości,*
- c) *podjęcie działań ograniczających skutki awarii oraz udostępnianie Usługodawcy pomieszczenia w celu usunięcia awarii lub kontroli działania wodomierza głównego i urządzeń pomiarowych kanalizacyjnych,*
- d) *zapewnienie niezawodnego działania wodomierzy i urządzeń pomiarowych poprzez ich odpowiednie zabezpieczenie przed uszkodzeniami mechanicznymi lub skutkami niskich temperatur, a także prawidłowe utrzymanie studzienki czy też pomieszczenia, w którym są zamontowane oraz przed dostępem osób nieuprawnionych,*
- e) *natychmiastowe powiadomianie Usługodawcy o awarii przyłączy będących w jego posiadaniu oraz niezwłocznego jej usunięcia. Jeśli tego nie uczyni w ciągu 5 godzin od jej wystąpienia, Usługodawca może usunąć awarie we własnym zakresie, a kosztami obciążyć Odbiorcę. W tym przypadku Usługodawca zobowiązany jest do udostępnienia terenu do wykonania niezbędnych robót,*
- f) *natychmiastowe powiadomianie Usługodawcy o wszelkich:*
 - *stwierdzonych uszkodzeniach wodomierza głównego lub urządzenia pomiarowego, w tym o zerwaniu plomby,*
 - *zmianach technicznych w instalacji wewnętrznej, które mogą mieć negatywny wpływ na działanie sieci Usługodawcy”.*

Treść postanowienia pkt e wprowadzonego do § 2 ust. 4 wzorca umowy stanowi powtórzenie regulacji zawartej w § 28 obowiązującego Spółkę *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków*.

Zmienione wzorce *Umowy na dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków* Spółka stosuje przy zawieraniu umów z odbiorcami od dnia 23 kwietnia 2007 r.

Opracowany przez Spółkę *Aneks do Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, wprowadzający do treści umowy § 2 ust 4 w zacytowanym wyżej brzmieniu, został przez Spółkę wysłany do odbiorców zgodnie z następującym harmonogramem:

- do dnia 25 maja 2007 r. Spółka wysłała do odbiorców 1042 aneksy,
- do dnia 31 maja 2007 r. Spółka wysłała pozostałe 490 aneksów.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje

Postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r.

Nr 244, poz. 2080 ze zm.). Stronie postępowania postawiono zarzut naruszenia art. 23a ust. 1 ww. ustawy .

W dniu 21 kwietnia 2007 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.). Zgodnie z art. 131 ust. 1 tej ustawy, do postępowań wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

W związku z powyższym, decyzja w niniejszej sprawie została wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z treścią art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem suma indywidualnych interesów konsumentów.* Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców. Zgodnie z uzasadnieniem projektu rządowego ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. nowelizującej ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów *Same przepisy art. 23a-23d (obecnie: art. 24 -26 ustawy z dnia 16 lutego 2007 o ochronie konkurencji i konsumentów) nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Działania te mogą okazać się bezprawne w razie ustalenia, że doszło do naruszenia przepisów innych ustaw, ale także zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów* (Druk Sejmowy nr 366, s. 20). Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. (por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s. 117-118). Przepisy regulujące postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w większości mają charakter procesowy. Materialnoprawne przesłanki, istotne z punktu widzenia wydania decyzji, znajdują się w innych niż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów aktach prawa powszechnie obowiązującego. Zgodnie z art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 97.78.483) *źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego.* Prezes Urzędu oceniając zachowanie Przedsiębiorcy pod kątem ewentualnego naruszenia przepisów zakazujących stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, musi stosować inne akty prawa powszechnie obowiązującego i na ich podstawie stwierdzić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne.

Przepis art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jako godzące w nie bezprawne zachowanie przedsiębiorcy, przepis art. 23a ust. 2 wskazuje natomiast przykładowe wyliczenie zachowań przedsiębiorców uważanych za naruszające zbiorowe interesów konsumentów. W otwartym katalogu zakazanych praktyk ustawodawca umieścił stosowanie postanowień wzorów umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, naruszenie przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

Aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek, mianowicie

zaistnieć musi - po pierwsze - bezprawne działanie przedsiębiorcy, które - po drugie - narusza zbiorowe interesy konsumentów.

W przedmiotowej sprawie Spółce postawiony został zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 23a ust 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Na podstawie tego przepisu Przedsiębiorstwu zarzucono naruszenie ustawowego wymogu treści umów o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków. Do zawieranych między Spółką a indywidualnymi odbiorcami umów o świadczenie usług wodociągowo-kanalizacyjnych ma bowiem zastosowanie ustawowe ograniczenie zasady swobody umów. W przypadku umów o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków minimalna treść stosunku umownego uregulowana została bezwzględnie wiążąco w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Ustawa ta w Rozdziale 2 określa warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Stosownie do przepisu art. 6 ust. 1 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzanie ścieków, dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków zawartej pomiędzy przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług, która zgodnie z art. 6 ust. 3 zawiera w szczególności postanowienia dotyczące:

- 1) ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych lub kanalizacyjnych,
- 2) sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń,
- 3) praw i obowiązków stron umowy,
- 3a) warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług,
- 4) procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych oraz urządzeń kanalizacyjnych,
- 5) ustaleń zawartych w zezwoleniu na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
- 6) okresu obowiązywania umowy oraz odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia.

Stosowany przez Spółkę wzorzec umowny, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ww. ustawy, nie określa warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług. Umowa zobowiązuje wprawdzie odbiorcę usług do utrzymania we właściwym stanie technicznym należących do niego instalacji i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, jednak wymagane przez art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy określenie warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub kanalizacyjnych nie stało się przedmiotem regulacji wzoru *Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, co w sposób ewidentny stoi w sprzeczności z nakazami ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Z tych też względów bez wpływu na ocenę bezprawności zachowania Przedsiębiorcy pozostaje fakt, że odpowiednie regulacje w tym zakresie zawarte zostały w *Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Miasta Ostrołęki*, do którego odsyła umowa w zakresie w niej nieuregulowanym. Również udzielanie odbiorcy przez Spółkę ustnych informacji co do warunków usuwania zaistniałych awarii nie pozbawia tego działania cech bezprawności. Bez wpływu na ocenę zachowania Spółki pozostaje również fakt, że dotychczas między Spółką a jej odbiorcami nie dochodziło do sytuacji spornych na tle usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług.

Istotną z punktu widzenia zasadności zarzutu pozostaje bowiem okoliczność, iż umowa nie spełnia ustawowych wymogów co do jej treści, co przesądza o sprzeczności zachowania Przedsiębiorcy z nakazem zawartym w art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Powyższa praktyka może godzić w interesy konsumentów rozumiane jako prawo do ukształtowania umowy o świadczenie usług wodociągowo-kanalizacyjnych zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Umowy zawierane przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne powinny w sposób prawidłowy regulować wszelkie aspekty ich współpracy z konsumentami. Przejawiać się to powinno w ukształtowaniu wzajemnych relacji w sposób pełny (bez pominięcia jakichkolwiek kwestii wymagających regulacji), równoprawny tj. gwarantujący obu stronom umowy realizację ich słuszych interesów oraz zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Zaniechanie wprowadzenia do umów obligatoryjnych – z mocy art. 6 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – regulacji sytuuje umowę jako jednostronnie korzystną i godzącą w interesy najsłabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci. Należy podkreślić, że z faktu istnienia trudnień w zapoznaniu się z całokształtem uprawnień i obowiązków odbiorcy wynika, iż z powodu niepełnej ich znajomości uciążliwe, a nawet niemożliwe może okazać się dochodzenie przez konsumenta jego praw oraz prawidłowe wykonywanie jego zobowiązań. Brak uregulowania w umowie warunków usuwania awarii powoduje, iż odbiorca nie jest świadomy istnienia po jego stronie obowiązków w tym zakresie i odpowiadających im praw Przedsiębiorstwa, co może narażać go na dodatkowe koszty związane z usunięciem awarii przez Spółkę, jak i na odpowiedzialność z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. Niepodawanie kompletnej informacji o treści stosunku umownego może doprowadzić do niekorzystania przez konsumentów z przysługujących im uprawnień, jak również do nieegzekwowania od dostawcy usług zachowań, które na profesjonalistcie wymuszają przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz postanowienia *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków*.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów określa zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów konsumentów oraz reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, co wynika treści art. 1 ust. 1 i 2 tej ustawy. Zbiorowy interes konsumentów dotyczy nieokreślonego ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce wtedy, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku. W przedmiotowej sprawie opisane działania Przedsiębiorcy dotyczą zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane są do nieokreślonego kręgu konsumentów, których nie sposób jednoznacznie zidentyfikować. Antykonsumenckie ostrze stosowanych praktyk wymierzone jest bowiem we wszystkich rzeczywistych odbiorców świadczonych przez Spółkę usług, z którymi zawarto umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków o treści zakwestionowanej w toku niniejszego postępowania, jak również w jej potencjalnych odbiorców, będących konsumentami w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Powyższe wskazuje na naruszenie w przedmiotowej sprawie zbiorowego interesu konsumentów, przez który należy rozumieć prawo wszystkich odbiorców (konsumentów) do ukształtowania umowy o świadczenie usług wodociągowo-kanalizacyjnych zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Wykazanie, iż działanie Przedsiębiorstwa ma charakter bezprawny i narusza zbiorowy interes konsumentów, przesądza, iż działanie to ma charakter praktyki naruszającej zbiorowe

interesy konsumentów, o której mowa w art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku prowadzonego postępowania Przedsiębiorca oświadczył, iż zaprzestał stosowania zarzucanej mu praktyki, na dowód czego przekazał nowy wzorzec *Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków* wprowadzony do obrotu - jak wskazał Przedsiębiorca - z dniem 23 kwietnia 2007 r. oraz *Aneks do Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, który został wysłany do wszystkich odbiorców Spółki, z którymi zawarte były umowy według zakwestionowanego wzorca umownego, w terminie do dnia 31 maja 2007 r.

Oceniając przedstawiony przez Przedsiębiorcę nowoopracowany wzorzec umowny, jak również aneks do umów uprzednio zawartych, Prezes Urzędu uznał, iż w pełni realizują one ustawowy wymóg uregulowania w umowie warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług.

Wobec wycofania z obrotu i wprowadzenia przez Przedsiębiorcę nowego wzoru *Umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, oraz wysłania do odbiorców stosownych aneksów dostosowujących treść uprzednio zawartych umów do wymogów zawartych w art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zdaniem Prezesa Urzędu, uzasadnione jest uznanie, iż kwestionowana w przedmiotowej decyzji praktyka została zaniechana. W związku z tym uzasadnione jest zakończenie prowadzonego postępowania rozstrzygnięciem wydanym na podstawie art. 23e ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przepis art. 23e ust. 2 ww. ustawy stanowi, iż w przypadku, gdy przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 23a, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdza zaniechanie jej stosowania.

Mając powyższe na względzie Prezes Urzędu uznał, iż stosowanie przez Przedsiębiorstwo praktyki naruszającej zbiorowy interes konsumentów zostało **zaniechane** z dniem wprowadzenia do obrotu nowych wzorów umów i zakończenia procesu wysyłania do odbiorców stosownych aneksów do umów tj. **z dniem 31 maja 2007 r.**

Stąd należało orzec jak w sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie.

Otrzymuje:

**Ostrołęckie Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji
Sp. z o.o. w Ostrołęce**
ul. Kurpiowska 21
07-410 Ostrołęka